

מסורת הש"ס

(6) (נטלם רש"י).

הגרות הב"ה

(6) נ"ב ודקא אפריהו ודאמרי:

גילוי הש"ס

רש"י ד"ה אי דאמרי... כי יום שני הוה וקשה לי ה"א כה"ל לא בעי שלמי דמי שפירי היה נחמת חייב וכו' כגל מה דנשני אלא דאמרי אקדמי ומ"ש רש"י ד"ה דמקדמי דכל שקדס שגלח את שניה להעד נעשה מעשה פני וכו' וכו' לרש"י לפרש דאמרי אפריהו אפריהו שפירי נעשה המעשה וע"ע:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

עד.

עין משפטי נר מצווה

צ"ח א מ"י פ"ט מה"ע עמוד הלכה ב:

דפרכינן לעיל דתריסר דמי עין בעי לשלומי ליה ויכולין לומר לעובדו בלא כדאמר ב"ה היו דונקין (מסדרין מה). דיכולין לומר לאוסרה על צבלה בלא וי"ל דלמאי דמוקי לה השפא במיפך והומה מקיפין דליירי כשעמד כבר דנין ומתמחה כבר נתפרקס הדנר שילא העבד לחירות והרנ בעלמו מודה דקתני שהרנ אומר כן שעמד דנין וכל עיקר שגלחין לדין עכשיו לפי שהעבד מוכר דמי עינו וממין את הרב לדין ורבו מודה לו דמי שניו לך כי אתו סהדי לא אתו אלא לגרע כמו של עבד שאס יבאו עדים על דמי עינו לא יהיה ממש בדבריהם ויודעים הם שיבאו עדים אצל מעיקרא לא הוה ידעינן דמיירי כשעמד דנין אפי' הרב מודה כמה פעמים לדין העבד לעדים דמודה בקנס פטור משום הכי פריך שפיר דתריסר דמי עין לחירות כו' וכו' למה דתק אב"י לאוקמי לסיפא במיפך והומה כיון דנעמד דנין מוקמינן לה יאמר שהעבד מוכר דמי עינו והרב מודה לו דמי עינו והביא עבד עדים והפיל את שניו וסימח את עינו וכלו עדים והימוס וי"ל דודאי ה"ה כן שזה אס מיפך הוה ע"י ודלמא הרב כמו על פי עדים אלא אורחא דמילתא נקט שאין רגילות הרב להודות כלל אלא כשיש עדים דנדר:

דאבתי גברא א"א פחיב. אין הטעם משום דאי הוה בעי הוה אפי' לנ"ד ומודה ומיפטר דאפי' לשמואל דלמר לקמן (דף ע"ה). מודה בקנס ואח"כ בלא עדים חייב הכא כיון דלא עמד דנין לא משנין לגברא בר חיובא לענין קנס כדפרישית בסוף המנחה (על ג. וס: ד"ה זכא) כשנעמין דהחלט השור: ונמצאו ויפסיקו קמאי. בן הרב הו"ק שפירא שהוכרו דברייתא שהחמו הם היו ראשונים משום דלדין לומר דפסקין לדינא אפומייהו דאין העדים וזממם משלמים עד שיגמר דנין על פיהם ואס לא שבאו תחילה לא ה"מ למפסק דינא אפומייהו אצל ברישא אפי' שבאו לסוף פסקין דינא אפומייהו: עבד ב"ה דהו פ"ב דהו

מדיספא. בשמי כיתות. להכי תלי רישא נסיפא דרישא לא ניחא לן לאוקמה בשמי כיתות אלא בג' משום דקתני שהרי הרב אומר כן ואי דלא אחאי כח אחריתי מקמי דידעו ואמרו איפכא לא הוה ניחא ליה כהני דמפקי ליה לעבד לחירות אלא מדסיפא מיתוקמא בשמי כיתות וע"כ במיפך והומה מוקמת ליה הלכך רישא נמי אוקי במיפך והומה: ספרי העבד אומר כן. דניחא ליה דמפקי ליה לחירות והכי ליה דמי עין: כפ"ר. אומן שמוימן: אילימא דלא קמודו. הך כוליה עבד. בעי קמאי לשלומי: דקאמרי עמנו הייטס ותו לא מידי: ואפ"כ. והנהו ליה לרב לפוטרו ומי עין שפן מרובין מדמי שן ומי עבד נפיק לחירות: ואפ"כ. והכא ליכא למימר כדאמר רבא ברשא דלמאי כח אחריתי מקמי דידעו ואמרי איפכא סימח את עינו והפיל את שניו דאי אחאי כח אחריתי כרישא והרב אמרי הני הפיל את שניו וסימח ליה כיון דלא אפומייהו פסקין דינא אלא כראשונים שמוקיסי את הרב לדמי שן ששטו כגלל דמי עין של אחרונים אפילו נמלאו וזממין אלו האחרונים לא הו מחייבו דאין עדים וזממם מתחייבים עד שיגמר דנין על פיהם הלכך הך סיפא מוכחא לפוס ריהעא בשמי כיתות ומיפך והומה: ופי' דמי. בין רישא ובין סיפא כיון דהשתא מוקמת לה במיפך והומה ובשמי כיתות עדים היכי דמי: אי דאמרי אחריו בני כפ"ר. כיון דאמרי קמאי יוס ראשון הוה מעשה ואמו בתראי ואמרי "יוס שני הוה מעשה ואיפכא הוה: אכתי כוליה עבד בעי לשלומי לרב. דמי מחייבי ליה מיס ראשון להוליא עבדו לחירות אכתי לא הוה בר חיובא דהא כיוס שני הוה מעשה ואכתי כוליה עבד בעי לשלומי לרב דכי אתו לאסהודי לחיוביה לרב אכתי לאו בר חיובא הוה: דמקדמי אקדמי בני כפ"ר. שהם מורים קודם שגלח את ראשונה להעיד נעשה מעשה: ואי דלא. העמידו העבד לרבו דנין קודם שגלח את ראשונה להעיד אכתי כולי דמי עבד בעי שלומי דהא כוליה בעי אפסודיה מיניה דלמאי גברא לא מיחייב דאי ומודה ומפטר דמודה בקנס פטור וחירות דשן ועין קנסא הוה: כשעמד דנין. על החבלות הללו ע"י עדים אחרים כ"ד אחר ומיחייבו להניח העבד וכתם דהשתא אי קאמי בעלים קמן הא לא מהניא ליה הודאה וקתנע ליה האי עבד הפלת את שניו וסימח את עינו והעמדתיך דנין ומחייבת לי דמי עינו והביא עדים אלו על כך ואמו סהדי אחריתי ואפ"כ בני אלא דמי שן ואפומייהו הלכך בין רישא ובין סיפא אדמי עבד לא מחייבי דהא מב"ד קמא נפק עבד לחירות אלא שזה היה מחויב בו אצל דמי עין משלמי לעבד כגבא דרישא דהא ממונא דעין אית ליה גביה מביט דין קמא וקבעו הני למיפטריה ובסיפא משלמי דמי עין לרב דקא מחייבי ליה אשקרא וע"כ כדאפ"כיהו מוקמת ליה דאי לא הכי כיון דליכא סהדי אבי דינא קמא כוליה עבד בעי שלומי: דוקיא דרבא. דהכחשה תחילת הומה היא המיכא: אילימא פרישא. דמוקי לה בשלש כיתות סוף מי קא אימכשו דמיהו עדותן כעילה בהכחשה דקמאי הא אי לא מימזמי דינא כותמיהו פסקין ויהיב דמי שן דישנו כגלל עדות הראשונים ומשום הכי מהניא בהן מורת הומה אצל גבי שנים אומרים הרב ושנים אומרים לא הרב דאימכשו קמאי ולא קטלינן ליה ולעולם! אימח לך כיון דבעיל סהדומייהו לא מהניא בהו מורת הומה: מדרישא. מוכחא בשלש כיתות דקתני שהרי הרב אומר כן אלמא דלמאי כח אחריתי כרישא דהוה מחייב ליה דמי עין: סיפא נמי כגלל. כיתות ונהי דלא אפשר דתהי כח אחריתי קודמת דא"כ דקמאי אמרי סימח והרב הפיל והני אמרי הפיל והרב סימח לא מהניא בהו מורת הומה דכח שלישיית מיהו הכי מוקי לה דלמאי הני בי תרי כרישא ואמרי הפיל והרב סימח ופסקין לדינא אפומייהו כו': דקא מכשוי לקמאי. ובעלה עדותן דלא יהיב דמיס היטריס וקמני דמי נמלאו וזממם על ידי כח שלישיית משלמין: אלא סיפא לפ"ה. לאוקמה דזוהקא בשלש כיתות הא בתרי סגיא וכדאפ"כיהו ואפומייהו ורישא כדמשמע בשלשה וכלא כדאפ"כיהו ומיהו מינה ליכא למדקא מידי: ניפוק

הוה ומודה ומפטר דמודה בקנס פטור וחירות דשן ועין קנסא הוה: כשעמד דנין. על החבלות הללו ע"י עדים אחרים כ"ד אחר ומיחייבו להניח העבד וכתם דהשתא אי קאמי בעלים קמן הא לא מהניא ליה הודאה וקתנע ליה האי עבד הפלת את שניו וסימח את עינו והעמדתיך דנין ומחייבת לי דמי עינו והביא עדים אלו על כך ואמו סהדי אחריתי ואפ"כ בני אלא דמי שן ואפומייהו הלכך בין רישא ובין סיפא אדמי עבד לא מחייבי דהא מב"ד קמא נפק עבד לחירות אלא שזה היה מחויב בו אצל דמי עין משלמי לעבד כגבא דרישא דהא ממונא דעין אית ליה גביה מביט דין קמא וקבעו הני למיפטריה ובסיפא משלמי דמי עין לרב דקא מחייבי ליה אשקרא וע"כ כדאפ"כיהו מוקמת ליה דאי לא הכי כיון דליכא סהדי אבי דינא קמא כוליה עבד בעי שלומי: דוקיא דרבא. דהכחשה תחילת הומה היא המיכא: אילימא פרישא. דמוקי לה בשלש כיתות סוף מי קא אימכשו דמיהו עדותן כעילה בהכחשה דקמאי הא אי לא מימזמי דינא כותמיהו פסקין ויהיב דמי שן דישנו כגלל עדות הראשונים ומשום הכי מהניא בהן מורת הומה אצל גבי שנים אומרים הרב ושנים אומרים לא הרב דאימכשו קמאי ולא קטלינן ליה ולעולם! אימח לך כיון דבעיל סהדומייהו לא מהניא בהו מורת הומה: מדרישא. מוכחא בשלש כיתות דקתני שהרי הרב אומר כן אלמא דלמאי כח אחריתי כרישא דהוה מחייב ליה דמי עין: סיפא נמי כגלל. כיתות ונהי דלא אפשר דתהי כח אחריתי קודמת דא"כ דקמאי אמרי סימח והרב הפיל והני אמרי הפיל והרב סימח לא מהניא בהו מורת הומה דכח שלישיית מיהו הכי מוקי לה דלמאי הני בי תרי כרישא ואמרי הפיל והרב סימח ופסקין לדינא אפומייהו כו': דקא מכשוי לקמאי. ובעלה עדותן דלא יהיב דמיס היטריס וקמני דמי נמלאו וזממם על ידי כח שלישיית משלמין: אלא סיפא לפ"ה. לאוקמה דזוהקא בשלש כיתות הא בתרי סגיא וכדאפ"כיהו ואפומייהו ורישא כדמשמע בשלשה וכלא כדאפ"כיהו ומיהו מינה ליכא למדקא מידי: ניפוק